

πεια, το δικαίωμα να ορίσουν, υπό την προϋπόθεση της απορροφήσεως της συνολικής ποσόστωσης, στο μόνο νέο εισαγωγέα ποσόστωση κατώτερη από το 10 % της συνολικής ποσόστωσης, ίση προς τις ποσοστώσεις που χορηγούνται στους παλαιούς εισαγωγείς που

διαθέτουν τη μικρότερη ποσόστωση, εφόσον η μικρότερη αυτή ποσόστωση δεν αφορά ασήμαντες ποσότητες, κατά τρόπο διασφαλίζοντα την τήρηση των υφισταμένων εμπορικών ρευμάτων.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ στην υπόθεση 254/86 *

I — Περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Στην κύρια δίκη η ανώνυμη εταιρία « Δαμιανός Σοφ. Συμεωνίδης — Ανώνυμος Εμπορική Εταιρία Σιγαρέττων και Οικοδομικών Επιχειρήσεων ΑΕ » ζητεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας να ακυρώσει τον πίνακα κατανομής σιγαρέττων προελεύσεως ΕΟΚ στον οποίο η αιτούσα επιχείρηση ενεγράφη ως μοναδικός νέος εισαγωγέας μαζί με οκτώ παλαιούς εισαγωγείς και το εισαγωγικό δικαίωμά της προσδιορίστηκε στα 34 004 χιλιόγραμμα. Ο πίνακας αυτός είχε καταρτιστεί από την επιτροπή χορηγήσεως αδειών εισαγωγής, όργανο του Υπουργείου Εμπορίου, και επέχει θέση αιτιολογίας των αδειών εισαγωγής.

Το άρθρο 130 της πράξεως προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας ορίζει τα εξής:

« 1) Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1985, σε περίπτωση σοβαρών και ενδεχομένως παραινομένων δυσχερειών σε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και δυσχερειών που δύνανται να επιφέρουν σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής καταστάσεως σε ορισμένη περιοχή, η Ελληνική Δημοκρατία δύναται να ζητήσει

να της επιτραπεί η λήψη μέτρων διασφαλίσεως για την εξισορρόπηση της καταστάσεως και την προσαρμογή του εν λόγω τομέως στην οικονομία της κοινής αγοράς...

- 2) Κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου κράτους, η Επιτροπή ορίζει με επείγουσα διαδικασία τα μέτρα διασφαλίσεως που θεωρεί αναγκαία και προσδιορίζει συγχρόνως τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής τους...
- 3) Τα μέτρα που έχουν επιτραπεί κατά την παράγραφο 2 δύνανται να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της συνθήκης ΕΟΚ και της παρούσης πράξεως, κατά το μέτρο και τις προθεσμίες που είναι απόλυτα αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Κατά προτεραιότητα πρέπει να επιλέγονται τα μέτρα που διαταράσσουν κατά το δυνατόν λιγότερο τη λειτουργία της κοινής αγοράς. »

Με την απόφαση 84/64, της 27ης Ιανουαρίου 1984 (ΕΕ L 36, σ. 29), η Επιτροπή επέτρεψε την επιβολή περιορισμών στην εισαγωγή σιγαρέττων της διακρίσεως 24.02 Α του κοινού

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

δασμολογίου και καθόρισε την ποσόστωση των σιγαρέττων σε 1 100 τόνους. Τα άρθρα 6 και 7 της απόφασης αυτής προβλέπουν τα εξής:

« Άρθρο 6

Για τη διαχείριση των ποσοτήτων που υποβάλλονται στους εισαγωγικούς περιορισμούς που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, οι ελληνικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα υφιστάμενα εμπορικά ρεύματα τόσο όσον αφορά τη χώρα καταγωγής και προέλευσης των συγκεκριμένων προϊόντων όσο και τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες.

Άρθρο 7

Οι ελληνικές αρχές εκδίδουν τίτλους εισαγωγής για τα προϊόντα που υποβάλλονται σε περιορισμούς βάσει της παρούσας οδηγίας, το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 1984. Οι τίτλοι αυτοί χορηγούνται για το σύνολο της ποσότητας που αναλογεί στο μερίδιο του κάθε εισαγωγέα που αναφέρεται στο άρθρο 6. Τα μερίδια που διατίθενται στους νέους εισαγωγείς δεν δύνανται να υπερβούν το 10 % της συνολικής ποσότητας. Τα ενδεχομένως μη χρησιμοποιηθέντα τμήματα των μεριδίων των νέων εισαγωγέων ανακατανέμονται, το αργότερο ως τις 31 Μαΐου 1984, στους υφιστάμενους εισαγωγείς που αναφέρονται στο άρθρο 6. »

Η αιτούσα στην κύρια δίκη ισχυρίζεται ότι ως μοναδικός νέος εισαγωγέας δικαιούνταν να λάβει άδεια εισαγωγής για το 10 % της συνολικής ποσοστώσεως των 1 100 τόνων και όχι μόνο για τα 34 000 χιλιόγραμμα για τα οποία της δόθηκε άδεια εισαγωγής.

Το παραλέπτον δικαστήριο τονίζει ότι σκοπός του καθορισμού του ανωτάτου ορίου που ισχύει για τα ποσοστιαία μερίδια των νέων εισαγωγέων είναι η αποτροπή του κινδύνου διαταράξεως των υφισταμένων εμπορικών ροών, τόσο μεταξύ των κρατών μελών όσο και μεταξύ των ενδιαφερομένων οικονομικών παραγόντων, κινδύνου που προέρχεται κυρίως

από τη δραστηριότητα νέων εισαγωγέων προϊόντων υποκειμένων στα περιοριστικά μέτρα. Κατά συνέπεια, ο καθορισμός του ορίου αυτού δεν έχει την έννοια ότι οι ελληνικές αρχές υποχρεούνται να χορηγήσουν άδειες σε νέους εισαγωγείς ή ότι δεσμεύονται να εξαντλήσουν το όριο τούτο του 10 % υπέρ του μοναδικού νέου εισαγωγέα εις βάρος των παλαιών εισαγωγέων. Αντιθέτως, υπό την προϋπόθεση ότι απορροφάται η συνολική ποσόστωση των 1 100 τόνων από τους εισαγωγείς, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να καθορίσουν το εισαγωγικό δικαίωμα του μοναδικού νέου εισαγωγέα σε ύψος κατώτερο του 10 % προς το σκοπό της ίσης μεταχείρισεως με το μικρότερο παλαιό εισαγωγέα. Το μέτρο τούτο όχι μόνο δεν αντιστρατεύεται την κοινοτική ρύθμιση, αλλά κινείται προς τον επιδιωκόμενο στόχο αυτής, που είναι ο σεβασμός των υφισταμένων εμπορικών ροών.

Το παραλέπτον δικαστήριο θεωρεί ωστόσο ότι η ορθότητα της ανωτέρω ερμηνείας των προμνησθεισών διατάξεων της αποφάσεως 84/38/ΕΟΚ δεν είναι ανεπίδεκτη εulόγων αμφιβολιών και αποφάσισε έτσι να αναβάλει την έκδοση οριστικής αποφάσεως επί της υποθέσεως και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ερωτήματα:

« α) Η εκδοθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 της πράξεως προσχωρήσεως της Ελλάδος απόφαση 84/38/ΕΟΚ της Επιτροπής και ειδικότερα οι διατάξεις των άρθρων 6 και 7 αυτής έχουν την έννοια ότι, σε περίπτωση μοναδικού νέου εισαγωγέα σιγαρέττων, δημιουργείται συγκεκριμένη υποχρέωση για τις αρμόδιες ελληνικές αρχές και αντίστοιχο δικαίωμα του νέου εισαγωγέα να προσδιορισθεί το εισαγωγικό του δικαίωμα σε ποσοστό 10 % της συνολικής ποσοστώσεως των 1 100 τόνων, ή το εν λόγω ποσοστό έχει θεσπισθεί ως ανώτατο όριο, προς αποτροπή του κινδύνου διαταράξεως των υφισταμένων εμπορικών ροών, οπότε η αρμόδια ελληνική αρχή δύναται να καθο-

ρίσει το εισαγωγικό δικαίωμα του μοναδικού νέου εισαγωγέα σε ύψος κατώτερο του 10 % προς το σκοπό εξισώσεως με το μικρότερο παλαιό εισαγωγέα, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι απορροφάται η συνολική ποσότητα των 1 100 τόνων;

- 6) Αναλόγως της απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα και κατά συνεκτίμηση της φύσεως των μέτρων διασφαλίσεως που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 της πράξεως προσχωρήσεως της Ελλάδος, δύναται ο ιδιώτης εισαγωγέας να επικαλεσθεί ευθέως τις προαναφερόμενες διατάξεις ενώπιον εθνικών δικαστηρίων επιδιώκοντας την ακύρωση ατομικής διοικητικής πράξεως; »

Η απόφαση παραπομπής πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου την 1η Οκτωβρίου 1986.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν στις 16 Δεκεμβρίου 1986 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Ξενοφώντα Γιαταγάνα, και στις 13 Ιανουαρίου 1987 η ελληνική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Στέλιο Περράκη.

Κατόπιν εισηγήσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν δυνάμει του άρθρου 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Όσον αφορά το *πρώτο ερώτημα*, η Επιτροπή και η ελληνική κυβέρνηση θεωρούν ότι τα άρθρα 6 και 7 της αποφάσεως 84/64 έχουν την

έννοια που τους αποδίδει η απόφαση παραπομπής, τα επιχειρήματά τους δε συμπίπτουν με τα επιχειρήματα που αναπτύσσονται στην απόφαση αυτή.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή και η ελληνική κυβέρνηση προτείνουν αντίστοιχα στο Δικαστήριο τις ακόλουθες απαντήσεις:

« Σύμφωνα με τις αποφάσεις 84/38/ΕΟΚ και 84/64/ΕΟΚ, και ιδίως με τα άρθρα τους 6 και 7, σε περίπτωση μοναδικού νέου εισαγωγέα σιγαρέττων δεν δημιουργείται υποχρέωση για τις αρμόδιες ελληνικές αρχές και αντίστοιχο δικαίωμα για το νέο εισαγωγέα να προσδιορισθεί το εισαγωγικό του δικαίωμα σε ποσοστό 10 % της συνολικής ποσοτώσεως. Το ποσοστό αυτό έχει θεσπισθεί ως ανώτατο όριο, εντός του οποίου οι ελληνικές αρχές οφείλουν να κινηθούν, προκειμένου να καθορίσουν τα εισαγωγικά δικαιώματα των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων, σεβόμενες τις ήδη υφιστάμενες εμπορικές ροές. »

« Το ποσοστό 10 % που αναφέρεται στο άρθρο 7 της αποφάσεως 84/38/ΕΟΚ της Επιτροπής έχει θεσπισθεί ως ανώτατο όριο, προς αποτροπή του κινδύνου διαταράξεως των υφισταμένων εμπορικών ροών, οπότε η αρμόδια ελληνική αρχή, στην περίπτωση εμφανίσεως ενός μόνο νέου εισαγωγέα, δύναται να καθορίσει το εισαγωγικό του δικαίωμα σε ύψος κατώτερο του 10 %, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι απορροφάται η συνολική ποσότητα των 1 100 τόνων. »

Όσον αφορά το *δεύτερο ερώτημα*, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ενόψει της απαντήσεως στο πρώτο, καθίσταται άνευ αντικειμένου. Σε περίπτωση όμως που η προτεινόμενη απάντηση στο πρώτο ερώτημα δεν θα ήταν σωστή, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τίποτε δεν εμποδίζει τους ιδιώτες να επικαλούνται ενώπιον εθνικού δικαστηρίου έγκυρους κανόνες του κοινοτικού δικαίου για να στηρίξουν την ακυρότητα εθνικού κανόνα δικαίου, ο οποίος μάλιστα

έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Μολονότι οι αποφάσεις περί μέτρων διασφάλισης απευθύνονται στα κράτη μέλη, το να μη ληφθεί υπόψη η επίμαχη απόφαση για τον έλεγχο των εθνικών μέτρων θα αποτελούσε εξαιρετικά περιοριστική ερμηνεία του άμεσου αποτελέσματος των κανόνων του κοινοτικού δικαίου, ειδικά μάλιστα στην

παρούσα υπόθεση, όπου οι νέοι εισαγωγείς αναφέρονται συγκεκριμένα από την κοινοτική απόφαση, η οποία μάλιστα οριοθετεί το δικαίωμά τους και το υπάγει στην εφαρμογή ορισμένων κριτηρίων.

J. C. Moitinho de Almeida
εισηγητής δικαστής